

1. prosince 2019

1. neděle adventní

Introit: Kdo chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten ať doufá v Hospodinovo jméno a opře se o svého Boha. (Iz 50,10 - Heslo na prosinec)

Píseň: *Rosu dejte, ó nebesa* - pěvecký sbor

Modlitba:

Pane Bože,

začíná advent. Přicházíš. Do světa, směrem k nám. (Obrazně) dolů. Víťame tě, chceme se tebou nechat ovlivnit, změnit, nasměrovat. Přijď, prosíme, jako světlo, čerstvý vzduch, vítr. Přijď tam, kde je málo naděje. Přijď tam, kde se držíme jen nadějí našich lidských a vratkých. Přijď tam, kde se bojíme budoucnosti. Přijď do našich radostí i bolestí, do našich vztahů, rodin, sborů, přijď do našeho města i země. Přijď a dávej naději v koutech světa, kde je neklidno, smutno, kde se bojuje, kde se lidi snaží sebrat po katastrofách. Přijď a rozfoukej uhasínající plamínky lásky. Přijď a dechni pokoj. Amen.

Čtení: Iz 57,14-19

Píseň: 349 *Stvoř srdce čisté, Bože, mi*

Text: Lk 1,26-45

Kázání: Skoro celé to je přímá řeč. Někdo něco někomu říká. Anděl, Marie, Alžběta. Dítě v Alžbětině životě používá nonverbální komunikaci. Ale jeho radostný pohyb je opět reakcí na slovo, na Mariin pozdrav. Podobně: Janovo evangelium začíná slovy: Na počátku bylo Slovo.... (s velkým S, abychom se rovnou zarazili)

Jsou víra a naše vnímání a vztahování k Pánu Bohu jen slova? A pokud ano - je to tak špatně, je to málo? Slovo Boží není protikladem činu. Není to "jen prázdné slovo". Už stvoření světa se dělo slovem. Jak je to s našimi slovy?

Pán Bůh poslal anděla Gabriela (mimochodem maďarsky se Gabriel řekne Gábor - muž Jarmily, která bude dnes křtěná; o jménu Jarmila vám ještě řeknu později). Gabriel, to jméno znamená: muž Boží, Bůh je silný; Bůh je moje síla; hrdina Boží; přemohl mě Bůh. Většina andělů a také někteří proroci (i jiné biblické postavy) mají ve jménu tu koncovku "-el", která vyjadřuje, že souvisí s Bohem, jsou od Boha, poslaní.

A už jsme u přímé řeči: "Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou." řekne Gabriel Marii.

Nebylo tenkrát běžné, aby muž pozdravil obyčejnou ženu. A ještě tak mile, honosně. Někdy nám Pán Bůh pošle někoho, aby nám řekl: Pán Bůh tě má rád. Zahnuje tě milostí. Někdo nám slovy zprostředkuje Boží objetí, náruč... Taky tomu říkáme požehnání.

Advent: přichází anděl a chce nám říct: jsi v Boží náruči. Gabriel pozdravil ženu Marii navzdory společenským zvyklostem... andělské pozdravení od Pána Boha přichází navzdory: tomu, že se cítíme mizerně, nepožehnaně, ne-mocně, unaveně, je nám tmavo... Advent: přichází anděl a chce nám říct: jsi v Boží náruči.

Marii ten pozdrav zarazil. Nestávalo se jí to běžně. Marie je obyčejná mladá dívka, jak vypadá anděl, nevíme, pravděpodobně je to muž a pravděpodobně nemá křídla a bílé roucho. Anděl vidí, že je překvapená a chce ji uklidnit. Nebo své slovo dovysvětlit. Neboj se, Maria... Pán Bůh to s tebou myslí dobře. I když z toho, co ti teď oznámím, budeš asi dost překvapená. V jeho náruči můžeš být klidná. Zásadní biblické, evangelijní slovo: Neboj se. To slyší pak pastýři v okolí Betléma, slyší to ženy u Ježíšova prázdného hrobu. Neboj se. Pán Bůh nemá v úmyslu strašit.

Počneš a porodíš syna... víc o tom anděl neřekne. Jeho další slova už se týkají toho syna, jeho jména a významu (Ježíš). Jako by nějaké věci Pán Bůh nepotřeboval rozebírat. Prostě takhle se to stane. Jde o to, co se stane, ne o to, jak se to stane. Až když se Marie zeptá, tak jí anděl vysvětlí (pokud je to vůbec vysvětlení...)

Je škoda, když se otázka "jak se to stalo?" stane překážkou vnímavosti pro "co se vlastně stalo?". To se netýká jen Mariina panenského početí. Ale i jiných biblických zázraků. Škoda, když se zasekneme u otázky "jak" a nepustí nás to dál.

Andělovo vysvětlení, jak se to stane: "Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. Hle, i tvá příbuzná Alžběta..." Duch svatý není chápán jako plodící partner či otec, je to působící síla. O Duchu svatém tady není více řečeno. Při Ježíšově křtu se zjeví v podobě holubice, zde ani to ne. Luděk Rejchrt v knize "Věřím" mluví o něžné křehkosti, tajemství a svaté zámлке. Moc Nejvyššího tě zastíní. Ono "jak" je zastíněno. Narodí se dítě, dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký... To jméno Ježíš (Jehošua) znamená Bůh zachraňuje.

Marie, naplněná zprávou od anděla se vydá na cestu. Kam? Komu to půjde říct? Anděl zmínil jméno její příbuzné Alžběty. Na stará kolena se stala matkou. Jako více biblických žen byla dlouho neplodná (Sára, Rebeka, Ráchel, Chana). Všechny tyto ženy se staly matkami jaksi "proti přírodě", o dítěti v nich počatém je tak od začátku mj. řečeno: pozor, tady je u díla Pán Bůh. Za každým zrozením života je "Boží dechnutí" (je to Bůh, kdo neživé hmotě vdechuje život), u některých lidí nás Bible chce "trknout". Alžběta, nastávající matka Jana Křtitele, je jednou z těchto "biblických pramáti". A její dítě bude zvláštní.

Setkání Marie a Alžběty. Je to krásné, jak spolu ty dvě mluví. Mariin pozdrav nejspíš není jen stručné ahoj. Orientální pozdrav není stručný. Pozdrav je přáním zdraví, požehnání, milosti od Pána Boha (naším běžným pozdravem "dobrý den" přece také - něco člověku přeji, možná i den dobrý právě od Pána Boha...). A Alžběta odpovídá. Požehnaná jsi, blahoslavená... Představuji si, jak se ty dvě setkají a sesílají na sebe navzájem Boží požehnání. Tak může vypadat setkání dvou lidí. Ne stížnosti na těžkou dobu, bídné zdraví, drahotu, morousovitého manžela (ten Alžbětin už je několik měsíců němý) a zlobivé děti...

Dítě v Alžbětině životě radostí kope. Násobí Alžbětinu radost ze setkání s Marií. Někdy jsou děti vnímavější. Pro tón hlasu... Marie svým příchodem dává něco do pohybu. Je jedna krásná ikona znázorňující setkání Marie a Alžběty. Na obraze jsou dvě ženy a je vidět děti v jejich břichu. Jan (Křtitel) natahuje ručičky směrem k Ježíšovi. Setkání s Ježíšem. Dává věci, člověka do pohybu.

Advent jako pohyb.

Alžběta pojmenuje, proč je Marie blahoslavená (dalo by se říct jinak: šťastná, blažená): protože uvěřila. Radost, že někdo uvěřil. Že někomu Pán Bůh mění život, vstupuje mu do něj. Zažíváme někdy takovou radost? Já občas. Třeba když můžu být svědkem toho, jak se někdo připravuje a těší na křest, vykračuje na cestu víry, jak objevuje něco, co já vnímám jako samozřejmost...

Marie je model věřícího člověka. Podobně jako Abraham svým "ano" vykračuje do neznáma, kam ji vede Pán Bůh. Marie uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno do Pána. Svým "ano" nabízí svou budoucnost. Její život se nebude odvíjet tak, jak si plánovala.

Následuje Mariin chvalozpěv. Duše má velebí Pána.... Z Lukášova evangelia jsme ho nečetli, budeme ho za chvíli zpívat. (píseň Má duše Boha velebí) Je to vlastně žalm. Svým obsahem i formou. Oslava Pána Boha. On je mocný, s Marií učinil veliké věci. Následuje výčet toho, co Hospodin činí, jak straní slabším, bezmocným, dává jíst hladovým... Mariin chvalozpěv, modlitba, se netýká jen Marie samotné a toho, co se děje jí. A netýká se ani tak přítomnosti, ale Marie zpívá o budoucnosti, jak ji vidí Bůh.

Je to věc, kterou bych se chtěla od Marie učit. Propojit svůj příběh, své starosti a radosti s něčím širším, univerzálním. Když chci chválit Pána Boha - nemusí to být spojeno se mnou osobně, s tím, jak Pán Bůh působí v mém životě, ale vidět a vnímat sebe jako součást velkého Božího příběhu s námi lidmi, se světem.

Chválíme tě, Pane Bože. Různými způsoby přicházíš do světa, máme naději, že proměňuješ a budeš proměňovat i mnohé nespravedlivé pořádky, bezpráví, bídu. V tom díle proměny světa k lepšímu si nás použij, jak sám chceš. Amen.

Píseň: Svítá 176 *Má duše Boha velebí*

Křest Jarmily Šperlové

Píseň: 645 *Ačkoli podstatou rovný byl Bohu*

Večeře Páně

Písně při VP: 269 – *Vesele zpívejme*; 264 *Všichni věrní křesťané*; 259 *Navštiv nás, Kriste žádoucí*

Ohlášky, sbírka

Píseň: *Svítá 135 K svobodě je dlouhé putování*

Přímluvná modlitba

Poslání: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. (Fp 4,4-5)

Požehnání: Hospodin ti rozsvěcuje světlo, Hospodin září do tvých temnot. (podle Ž18,29)

Píseň: 510 *Ó Pane můj, pokoj ať tvůj*